

MỘT SỐ GIẢI PHÁP GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO TIẾNG ANH TRONG MÔ HÌNH NHÀ TRƯỜNG THÔNG MINH

1. Giới thiệu

Cách mạng công nghiệp 4.0 có tốc độ diễn biến nhanh, tác động sâu đến hệ thống chính trị, xã hội, kinh tế và diễn ra trên ba lĩnh vực chính bao gồm công nghệ sinh học, kỹ thuật số và vật lý. Có thể nói đó là cách mạng về trí tuệ nhân tạo, internet vạn vật và dữ liệu lớn. Trọng tâm của cách mạng công nghiệp lần thứ tư là việc xây dựng một thế giới siêu kết nối dựa trên nền tảng công nghệ số và tích hợp tất cả các công nghệ thông minh để tối ưu hóa quy trình và phương thức sản xuất. Một thế giới siêu kết nối sẽ tạo ra nhiều cơ hội phát triển cho mọi cá nhân, gia đình, tổ chức ở mọi vùng miền, không phân biệt vị trí địa lý và sắc tộc. Internet vạn vật làm biến đổi các ngành công nghiệp từ sản xuất đến cơ sở hạ tầng, đến chăm sóc sức khỏe, giáo dục và đào tạo. Công nghệ hiện đại có thể kết nối thế giới thực và thế giới ảo, con người có thể điều khiển máy móc, các quy trình sản xuất từ xa, có thể là ngay tại nhà mà vẫn bao quát tất cả mọi hoạt động của nhà máy, cơ quan, trường học thông qua sự vượt trội của internet. Sự phát triển này sẽ thay đổi cách chúng ta sống, làm việc và học tập. Một số công việc sẽ có khả năng bị thay thế bởi máy móc nên lực lượng lao động trong tương lai sẽ cần phải tìm hiểu và trang bị cho mình những kỹ năng phù hợp để bắt kịp với sự tiến bộ này. Nhưng có thể nói, cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang tạo ra một thế giới siêu liên kết giữa con người và máy móc, giữa con người và vạn vật, giữa con người với con người, giữa quốc gia với quốc gia. Để có được thành quả đó thì chúng ta cần phải có một ngôn ngữ chung để tạo nên sự liên kết đó và ngôn ngữ đó chính là tiếng Anh. Nếu không có một ngôn ngữ chung thì con người không hiểu được con người, con người không điều khiển được máy móc thông qua các công cụ thông minh, các quốc gia sẽ không có một sự thỏa thuận chung theo luật quốc tế. Trong khi hội nhập và toàn cầu hóa trở thành động lực thúc đẩy sự phát triển toàn diện và đòi hỏi con người phải tiến lại gần nhau thông qua một thứ ngôn ngữ chung

và kỹ năng giao tiếp vượt bậc thì thực trạng hiện nay chúng ta lại thiếu hụt lực lượng lao động có đủ những kỹ năng cơ bản nhưng cực kỳ cần thiết mà cụ thể là tiếng Anh. Từ những phân tích tổng quan trên, tác giả nhận định rằng tiếng Anh, công nghệ thông tin và kỹ năng mềm được coi là 3 yếu tố cần thiết quyết định thành công của tất cả những ai sống trong thời đại công nghiệp 4.0. Mục tiêu của bài viết này là nói lên tầm quan trọng của việc sử dụng tiếng Anh như một công cụ quan trọng trong xu thế hội nhập quốc tế và bối cảnh của cuộc cách mạng 4.0 đang diễn ra một cách sâu rộng. Qua đây, tác giả cũng chỉ ra những xu hướng mới trong việc đào tạo tiếng Anh và những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng trong công tác đào tạo tiếng Anh theo chương trình đào tạo của trường học thông minh.

2. Tầm quan trọng của tiếng Anh

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang đặt ra cho chúng ta nhiều cơ hội và những khó khăn thách thức song hành, đòi hỏi mỗi cá nhân cần trau dồi thêm rất nhiều kỹ năng mới để có thể thích ứng với sự thay đổi lớn sắp tới trên toàn thế giới, cụ thể là kỹ năng giải quyết các vấn đề phức tạp, kỹ năng tư duy phản biện, kỹ năng đổi mới sáng tạo, kỹ năng quản trị và kiến thức văn hóa đa lĩnh vực. Cầu nối vô cùng quan trọng để phát triển những kỹ năng trên là thành thạo tiếng Anh, và có thể thấy tiếng Anh không phải là ngôn ngữ được nhiều người sử dụng nhất trên thế giới, nhưng đây lại là ngôn ngữ phổ thông nhất trên thế giới. Điều này đồng nghĩa với việc sử dụng thành thạo tiếng Anh sẽ giúp con người tiếp cận được một lượng lớn tri thức nhân loại, học hỏi dễ dàng hơn các kỹ năng và thấu hiểu văn hóa đa quốc gia. Thời đại 4.0 thì tiếng Anh được xem là ngôn ngữ toàn cầu vẫn sẽ thống lĩnh trên các mặt trận khoa học, kỹ thuật, kinh tế, xã hội trên thế giới. Nếu không thành thạo tiếng Anh thì bạn sẽ không thể gia nhập vào chuỗi cung ứng toàn cầu, không thể vận hành những công nghệ tân tiến, không thể hòa mình vào thế giới đa văn hóa và đa sắc tộc ngày nay. Trong đời sống sinh hoạt vật chất

và tinh thần, ngôn ngữ là phương tiện để gắn kết con người trên toàn thế giới lại với nhau. Bạn có thể khác nhau về chủng tộc, sắc tộc chỉ cần bạn biết ngôn ngữ chung là có thể giao tiếp, giao lưu với những người trên thế giới. Khi đó khoảng cách khác biệt đầu tiên là rào cản về ngôn ngữ bị thu hẹp, khi đó thế giới bên ngoài chúng ta không còn cách biệt với chúng ta. Khi chúng ta biết sử dụng ngoại ngữ, nhất là khi ngôn ngữ đó là thứ ngôn ngữ thông dụng trên thế giới thì vấn đề giao lưu hội nhập trở thành đơn giản và hiệu quả. Ngoại ngữ là bản thân văn hóa, vì thế ở một khía cạnh khác, nó trở thành phương tiện rất quan trọng để cải thiện văn hóa của mình. Trong thế giới toàn cầu hóa, điều này rất dễ nhận thấy, tri thức không ngừng tăng lên, không ngừng trao truyền, biết thêm một ngoại ngữ là chúng ta có thêm một cánh cửa để thông ra với thế giới bên ngoài. Học ngoại ngữ trở nên thiết yếu với các nhà khoa học, nhất là nhà khoa học trẻ, nếu không có ngoại ngữ các bạn trẻ sẽ trở nên bất lợi, thậm chí rất khó khăn khi làm khoa học, giao lưu và trao đổi học thuật. Tiếng Anh giúp bạn tiếp cận với nguồn tri thức khoa học của thế giới, tiếng Anh được sử dụng rộng rãi ở cấp độ đại học. Nhờ tiếng Anh, bạn sẽ dễ dàng tham dự các sự kiện, hội nghị quốc tế, hầu hết sự kiện thể thao quốc tế đều dùng tiếng Anh làm ngôn ngữ chính thức, tương tự các hội nghị, sự kiện toàn cầu khác. Chúng ta có thể cảm giác, mô hình tiếng Anh thời đại 4.0 quả thật đem tới cho chúng ta nhiều sự hưng phấn bởi cơ hội và tương lai rộng mở của nó. Sự tác động của xu hướng giáo dục tiếng Anh thời đại 4.0 chắc chắn sẽ tác động tới nhiều đối tượng hơn: Từ sinh viên, học sinh, người làm công sở, thậm chí còn là cơ hội việc làm cho những người giỏi tiếng Anh tại Việt Nam. Không chỉ để nghe hiểu, nó giúp bạn hòa mình vào vô số hoạt động trong sự kiện, tận dụng các cơ hội để phát triển bản thân hay nghề nghiệp. Tiếng Anh mở rộng cơ hội nghề nghiệp, người ta sẽ không nói nhiều về bằng cấp nữa, thay vào đó, bạn được đánh giá bằng những giá trị thật, những sản phẩm mà bạn tạo ra, những sáng kiến mang tới cho xã hội, bất kể bạn đã từng là ai, có nền tảng như thế nào. Ngay tại một đất nước mà tiếng Anh không phải là ngôn ngữ chính thức,

tiếng Anh vẫn được xem là một thứ ngôn ngữ chung cho những người có xuất xứ khác nhau. Khả năng tiếng Anh giúp bạn giao tiếp với nhiều người đến từ nhiều vùng đất khác nhau và sẽ có lợi cho bạn vào một ngày nào đó khi cần xin việc. Biết thêm một thứ ngoại ngữ là bằng chứng chứng minh sức mạnh trí tuệ của bạn. Có lẽ, bất kỳ ai cũng hiểu được vai trò và tầm quan trọng của tiếng Anh trong tình hình mới, trang bị vốn tiếng Anh phong phú chính là bước đệm để mỗi cá nhân có được cơ hội việc làm tốt hơn, chất lượng cuộc sống nâng cao hơn. Đồng thời, tiếng Anh cũng chính là cánh cửa then chốt, mở ra quá trình hội nhập và toàn cầu hóa của cả quốc gia, là nền tảng để đưa đất nước vươn mình ra tầm quốc tế.

3. Xu thế học tiếng Anh trong tương lai gần, khi thụ hưởng mô hình giáo dục tiếng Anh thời đại 4.0, chắc chắn chúng ta sẽ học tiếng Anh qua các phần mềm hiện đại và thiết bị thực tế ảo, mô hình đào tạo thông minh. Xa hơn, bằng cách sử dụng các thiết bị cảm biến tinh vi, giáo viên sẽ nhận được các báo cáo về tình trạng của các học viên, ví dụ như mức độ tập trung, sự căng thẳng, sự chuyên cần, tinh thần, thái độ của người học. Ngày nay các phần mềm thông minh được tạo ra và đủ sức phân tích giọng nói và đưa ra các đề xuất về giọng nói, cách phát âm, ngữ âm, hoặc cần nhấn nhá đầu hoặc cuối câu. Nhưng trong hiện tại, sự tiến bộ của công nghệ đã đem lại cho chúng ta các mô hình giáo dục tiếng Anh online, mô hình kết hợp giữa online và offline thật sự thuận lợi và mang lại nhiều hiệu quả. Khi học tiếng Anh thời đại 4.0, các công cụ e-learning tạo cơ hội học tập từ xa dành cho nhiều đối tượng học viên mà không cần lưu tâm về vị trí địa lý, thời gian, hay lứa tuổi. Các ứng dụng voice chat như Skyper hoàn toàn có thể phục vụ bất kỳ mục đích học tập nào, hơn nữa, một chương trình e-learning có thể giáo dục hàng triệu học sinh cùng lúc mà không cần bận tâm tổ chức và quản lý học viên. Các mô hình dạy tiếng Anh online và các phần mềm dạy học thông minh trong thời đại 4.0 đã chứng tỏ rằng nó phù hợp cho mô hình giáo dục cá nhân, phát huy tối đa khả năng tự học, tự nghiên cứu của người học, phát huy hết hiệu quả của hoạt động nhóm và cũng rất phù hợp với các mô hình

nhà trường thông minh mà chúng ta đã và đang triển khai xây dựng. Một khi người học gặp khó khăn trong một vài kỹ năng nào đó sẽ có cơ hội thực hành nhiều hơn với giáo viên cho đến khi họ đạt được nền tảng kiến thức và kỹ năng theo yêu cầu. Ngày nay, việc học tiếng Anh không chỉ dừng lại ở việc học ngữ pháp, từ vựng mà nó đang tiến gần với việc học tập trải nghiệm, tương tác thông qua việc giao tiếp, hùng biện, thuyết trình, giao lưu, vui chơi. Như vậy, để có thể giúp hiện thực hóa xu thế học tiếng Anh thông qua trải nghiệm và tương tác phù hợp với những yêu cầu đặt ra ở trên thì học tiếng Anh bằng mô hình công lạc bộ nói tiếng Anh đang khẳng định tính ưu việt vượt trội và mang lại nhiều hiệu quả trong công tác đào tạo tiếng Anh tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp. Với sự hỗ trợ rất lớn từ công nghệ thông tin thì mô hình Câu lạc bộ nói tiếng Anh hiện nay đang phát triển mạnh trên 2 phương diện hoạt động là online và offline.

4. Nâng cao năng lực đào tạo tiếng Anh **Phát triển cơ sở hạ tầng**

Trường học thông minh sẽ hoạt động trên nền tảng ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong việc quản lý, điều hành, tổ chức các hoạt động giáo dục, đồng thời xây dựng môi trường tương tác trên không gian mạng giữa nhà trường-sinh viên học sinh-gia đình-xã hội. Quy mô đầu tư hệ thống nhà trường thông minh gồm: Hệ thống công nghệ thông tin; phòng học tiên tiến, thông minh; phòng tin học, ngoại ngữ, thi trắc nghiệm; thiết bị thực hành thí nghiệm; thư viện thông minh; các phòng học theo phương pháp STEM, đào tạo trực tuyến. Đây là các yếu tố điều kiện quan trọng, ảnh hưởng đến việc triển khai hoạt động sư phạm thông minh, ảnh hưởng đến chất lượng và hiệu quả giảng dạy của giáo viên, học sinh cũng như công tác quản lý nhà trường. Việc đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị công nghệ thông minh phục vụ hoạt động sư phạm thông minh của nhà trường cần được nghiên cứu, kế hoạch hoạt động đầu tư, xác định và lựa chọn các hạng mục đầu tư để đảm bảo các yếu tố đồng bộ, chất lượng, hiệu quả, bền vững. Hệ thống máy tính có nối mạng Internet, bảng tương tác, bục giảng thông minh, máy tính bảng cá

nhân cho học sinh, hệ thống bảng thông rộng chất lượng cao, hệ thống các phần mềm dạy và học, hệ thống các phần mềm quản lý, hệ thống camera giám sát và điều khiển các hoạt động của nhà trường, các App dạy học trực tuyến, Phòng học tương tác thực, tương tác ảo, thư viện thông minh, câu lạc bộ nói tiếng Anh... là những hạng mục cần được xem xét để đầu tư cho nhà trường.

Phát huy tối đa những tiện ích mà công nghệ thông tin mang lại, dưới tác động của công nghệ thông tin, môi trường dạy học nói chung và dạy học tiếng Anh nói riêng cũng được thay đổi nhanh chóng. Nó đã tác động mạnh mẽ tới mọi thành tố của quá trình giảng dạy và học tập dựa trên sự hỗ trợ của hệ thống các phần mềm ứng dụng, website và hạ tầng công nghệ thông tin đi kèm. Do đó, mục tiêu cuối cùng của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy là nâng cao mọi bước cơ bản của chất lượng học tập cho người học và người dạy, tạo ra một môi trường giáo dục mang tính tương tác cao chứ không đơn thuần chỉ là thầy đọc - trò chép theo kiểu truyền thống. Công nghệ thông tin đã mở ra triển vọng to lớn trong việc đổi mới phương pháp và hình thức dạy và học. Nhờ có công nghệ thông tin, việc chuyển từ lấy giáo viên làm trung tâm sang lấy học sinh làm trung tâm sẽ trở nên dễ dàng hơn. Chỉ cần cần vài thao tác đơn giản trên màn hình hiện ra ngay nội dung bài giảng với những hình ảnh, âm thanh sống động thu hút được sự chú ý và hứng thú cho người học và người dạy. Thông qua giáo án điện tử, người dạy có nhiều thời gian hơn dành cho việc đặt các câu hỏi gợi mở, tạo điều kiện cho người học hoạt động nhiều hơn trong giờ học. Khi ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy khiến cho bài giảng của người dạy luôn uyển chuyển, linh hoạt, thúc đẩy sự tương tác giữa người dạy và người học, giúp học sinh hứng thú với tiết học. Thông qua hệ thống công nghệ thông tin và khả năng lưu trữ thông tin cực lớn của nó mà kho dữ liệu không lồ phục vụ cho việc giảng dạy và học tập tiếng Anh đang trở nên thuận lợi hơn nhiều, chúng ta có thể truy cập được rất nhiều tài liệu quan trọng trong và ngoài nước chỉ với vài cái nhấp chuột. Ngoài ra, qua Internet người học cũng có thể liên hệ

được với các bạn học tiếng Anh cùng chương trình trên thế giới để giao lưu, học tập qua lại lẫn nhau và giao tiếp cùng người bản xứ dễ dàng qua internet. Ứng dụng công nghệ vào giáo dục nói chung và đào tạo tiếng Anh nói riêng không còn là dự báo mà đang diễn ra mạnh mẽ trên nhiều quốc gia, trong đó có Việt Nam. Mô hình giáo dục ứng dụng công nghệ cho người học được đánh giá mang lại môi trường học tập thú vị và hiệu quả hơn so với cách giảng dạy truyền thống qua sách vở, nhất là trong lĩnh vực giảng dạy tiếng Anh cho sinh viên. Đầu tiên việc áp dụng công nghệ trong giảng dạy tiếng Anh phải kể đến phương pháp dạy kết hợp, có nghĩa là người học vừa học online và học offline một cách song hành. Đây là phương pháp kết hợp cách học truyền thống giảng dạy ở lớp và các bài học trực tuyến giúp học viên tăng cơ hội tiếp xúc tiếng Anh và tận dụng thời gian tự học, triển khai công nghệ màn hình tương tác nhằm hiện đại hóa môi trường giảng dạy, giúp người học và người dạy tiếng Anh dễ dàng chia sẻ, kết nối, nâng cao hơn khả năng làm việc nhóm và sáng tạo cho người học. **Như vậy** có thể nói việc tối đa hóa tiềm năng công nghệ vào giảng dạy là một trong những ưu tiên hàng đầu trong lĩnh vực giáo dục hiện nay, giúp người học tiếng Anh tiếp thu một cách tối ưu nhất và phát triển đầy đủ những kỹ năng cần thiết nhằm đáp ứng được các yêu cầu đặt ra của xã hội trong bối cảnh toàn cầu hóa về tiếng Anh đang diễn ra một cách sâu rộng.

Phát huy hiệu quả của mô hình Câu lạc bộ nói tiếng Anh trong công tác đào tạo của nhà trường. Ngày nay, người học đang tìm kiếm cơ hội để tương tác, trải nghiệm và thực tế nhằm tối ưu hóa kỹ năng nghe, nói tiếng Anh theo nhiều cách thức khác nhau. Trong đó, câu lạc bộ nói tiếng Anh hiện đang đóng góp một phần không nhỏ trong xu thế này, đây là môi trường nhằm tạo điều kiện tối đa cho các thành viên tham gia sử dụng tiếng Anh một cách hiệu quả và tự tin, tạo điều kiện cho người dạy và người học sử dụng tiếng Anh thường xuyên hơn, năng động hơn, câu lạc bộ là nơi để các giảng viên giao lưu với nhau và cùng nhau khám phá nhiều điều thú vị thông qua việc sử dụng ngôn ngữ tiếng Anh để giao tiếp. Cần xây

dựng một cộng đồng nói tiếng Anh, khơi dậy một môi trường mà mọi người thích nói tiếng Anh, thích đọc tiếng Anh, một xã hội học tập, tạo thành phong trào sâu rộng, người biết nhiều dạy cho người biết ít, không chỉ với học sinh, sinh viên mà cả người trưởng thành, toàn dân đều có thể học tiếng Anh. Tham gia câu lạc bộ, các thành viên sẽ có cơ hội luyện tập các kỹ năng tiếng Anh cơ bản, đặc biệt là kỹ năng nghe và nói. Chúng ta thường thiếu tự tin khi nói tiếng Anh, trên thực tế có nhiều người cực giỏi ngữ pháp, làm bài thi điểm rất cao nhưng lại khó khăn trong việc giao tiếp tiếng Anh. Vậy làm sao để chúng ta tự tin khi giao tiếp bằng tiếng Anh? Cách duy nhất là thực hành thật nhiều và một câu lạc bộ nói tiếng Anh sẽ giúp chúng ta làm điều đó. Thật khó để bắt chuyện với một người nước ngoài khi chúng ta còn thiếu tự tin và kém về tiếng Anh giao tiếp. Chúng ta cần một nơi có thể thực hành nói thật nhiều với những người có cùng mục đích, cũng như cần một người hướng dẫn, sửa chữa lỗi sai. Có một địa điểm tuyệt vời cho việc này - đó chính là câu lạc bộ nói tiếng Anh. Mục tiêu của câu lạc bộ là xây dựng môi trường tiếng Anh để giảng viên, sinh viên, những người học tiếng Anh và yêu thích tiếng Anh có thể sử dụng và thực hành những kỹ năng tiếng Anh được học một cách tự nhiên và hiệu quả. Tổ chức sinh hoạt cùng cố và cung cấp kiến thức, trau dồi kỹ năng tiếng Anh thông qua các hoạt động của câu lạc bộ. Tạo nơi giao lưu học hỏi, trao đổi kinh nghiệm học tiếng Anh cho những người yêu thích, muốn rèn luyện các kỹ năng tiếng Anh trong giao tiếp. Xây dựng một địa chỉ tư vấn phương pháp học và rèn luyện tiếng Anh cho sinh viên trong trường và là nơi sinh viên trao đổi những nội dung liên quan đến tiếng Anh chuyên ngành của các lĩnh vực học tập nghiên cứu khác nhau. Tạo dựng một sân chơi lành mạnh, sôi nổi và bổ ích; thu hút đông đảo sinh viên tham gia; góp phần làm phong phú đời sống sinh hoạt tập thể cho những ai có nhu cầu sử dụng tiếng Anh. **Lợi ích mang lại** của câu lạc bộ đó là giúp hình thành kỹ năng mềm cho người tham gia, giao tiếp tốt mới là điều kiện tiên quyết để bạn hòa nhập với bất kỳ môi trường nào, vừa giúp bạn có được cơ hội công việc tốt

hơn, vừa thúc đẩy sự phát triển của cá nhân nữa. Kỹ năng mềm là thuật ngữ dùng để chỉ các kỹ năng quan trọng trong cuộc sống con người, kỹ năng mềm lại quyết định bạn là ai, làm việc thế nào, là thước đo hiệu quả cao trong công việc. Kỹ năng mềm bao gồm các kỹ năng như: giao tiếp, làm việc nhóm, chọn đối tác, trình bày, thuyết trình, phản biện, quản lý thời gian, hùng biện, sống, hợp tác, nghe, nói. Đây là những kỹ năng không thể thiếu trong thế giới đa văn hóa và đa liên kết hiện nay. Câu lạc bộ nói tiếng Anh là một giải pháp giúp bạn phát triển tối đa khả năng tiềm ẩn của mình bằng cách tham gia các chương trình ngoại khóa cùng nhóm, tham gia các lớp học thực, lớp học ảo, ... Tiếng Anh là một môn học thuộc về kỹ năng, do đó, để nói tiếng Anh tự tin và lưu loát thì chúng ta cần có trải nghiệm thực tế, ví dụ như thường xuyên nói tiếng Anh với người bản ngữ. Thế nhưng, để tự tin và giao tiếp hiệu quả với tiếng Anh, bạn cần hơn những kỹ năng khác. Mà trước tiên, phát âm đúng, chính xác là điều kiện cơ bản trước khi bạn muốn nghe được, nói được tiếng Anh. Câu lạc bộ là nơi hình thành kỹ năng nghe, cách phát âm tiếng Anh, mỗi ngày bạn chỉ cần dành 30 phút để tham gia câu lạc bộ, luyện bất kỳ kỹ năng nào cũng được và đặc biệt là nghe và nói tiếng Anh với mọi người, dần sẽ thành thói quen, kỹ năng, phản xạ và nhiều lợi ích khác. Ngoài ra, tham gia câu lạc bộ sẽ giúp người học hình thành kỹ năng tư duy phản biện thông qua việc tranh luận bằng tiếng Anh, thông qua hùng biện và giải quyết một vấn đề được đặt ra. Việc rèn luyện tư duy phản biện là vô cùng cần thiết, bởi nhờ có tư duy phản biện, bạn sẽ hình thành thói quen, biết cách tiếp cận vấn đề đa chiều, linh hoạt; có khả năng quan sát, phân tích và nhìn nhận thấu đáo, từ đó dễ thích nghi trước mọi đổi thay trong cuộc sống, công việc.

Nâng cao năng lực người dạy, Đội ngũ giáo viên thông minh là yếu tố quyết định thành công của nhà trường thông minh. Vấn đề đào tạo và phát triển đội ngũ giáo viên đáp ứng yêu cầu nhà trường thông minh được đặt ra một cách tất yếu. Cần thiết phải có đánh giá thực trạng giáo viên về số lượng, chất lượng theo các tiêu chuẩn, tiêu chí giáo viên trong nhà trường thông minh;

xác định nhu cầu và phương thức đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ phù hợp với hoàn cảnh hiện tại của Việt Nam nói chung và từng nhà trường nói riêng. Để dạy học hiệu quả trong lớp học thông minh, giáo viên cần phải: có chuyên môn vững vàng, có năng lực sư phạm hiện đại, năng lực công nghệ để sử dụng, phối hợp các thiết bị thông minh trong giảng dạy và hỗ trợ học sinh học tập. Bên cạnh đó, giáo viên phải xây dựng các chiến lược giảng dạy và hỗ trợ học tập phù hợp với từng đối tượng học sinh để các em có thể được học theo tốc độ và nhu cầu phù hợp với các hình thức học tập rộng mở. Giáo viên cần có phương pháp giảng dạy đa dạng, ưu tiên các phương pháp dạy học tăng tính trải nghiệm, khám phá cho học sinh. Bên cạnh đó, giáo viên cần có ý tưởng sáng tạo và luôn khuyến khích học sinh sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, có kỹ năng cộng tác và truyền thông tốt. Đặc biệt là có khả năng thúc đẩy và thu hút học sinh học hỏi, khám phá và sáng tạo. Và như thế, giáo viên phải có ý thức và không ngừng phát triển nghề nghiệp liên tục. Giáo viên của "trường học thông minh" sử dụng thành thạo bảng tương tác, thiết kế và thường xuyên áp dụng bài giảng e-learning trong dạy học; khai thác và đóng góp cho kho dữ liệu dạy học mở; ứng dụng phần mềm mô phỏng, phần mềm thực hành, thí nghiệm ảo trong dạy học; dạy học tích hợp; dạy học trực tuyến; tổ chức thi, kiểm tra trên máy tính hoặc thiết bị cầm tay cá nhân... Sự hòa quyện giữa trình độ trí tuệ của nhà khoa học với nhà giáo là nền tảng để người giảng viên trụ vững trong tương lai. Về mặt định tính, tiêu chí người giảng viên phải có sức cảm hóa thông quan hoạt động giảng dạy và nghiên cứu khoa học khi tiếp cận học sinh sinh viên, phải truyền được cảm hứng đến với họ; thúc đẩy và lan tỏa rộng cả về nhân cách, thái độ và những kỹ năng cơ bản. Đối với giảng viên, năng lực và phẩm chất của họ còn phải dựa trên nền tảng nhà giáo, đó là sự kết nối giữa năng lực nhà khoa học và nhà sư phạm. Đã là nhà giáo, điều quan trọng đầu tiên là phải luôn có ý tưởng mới, đi trước thời đại và chỉ dẫn –khai sáng và thúc đẩy, tìm tòi và tạo điều kiện, chức năng nhà giáo “sáng tạo nhất trong các nghề sáng tạo” lại càng thể hiện rõ nhất trong thời điểm hiện nay. Học sinh sinh viên

của "nhà trường thông minh" sẽ được phát máy tính bảng để phục vụ việc học tập, học trong môi trường trực tuyến, có sách giáo khoa điện tử và tương tác, nhận được sự trợ giúp của giáo viên, bạn học. Các em sẽ có thời gian hình thành và rèn luyện kỹ năng tự học, tự nghiên cứu, kỹ năng làm việc nhóm. Trong nhà trường thông minh, phương pháp dạy học, thi cử, đánh giá được đổi mới, phân hóa theo năng lực nhận thức của học sinh sinh viên dựa trên chuẩn kiến thức. Trường học sẽ trở thành môi trường học trực tuyến, giáo viên sẽ sử dụng bảng tương tác, thường xuyên áp dụng bài giảng e-Learning trong dạy học, ứng dụng phần mềm mô phỏng, phần mềm thực hành, thí nghiệm ảo trong dạy học. Việc tổ chức thi, kiểm tra được thực hiện trên máy tính hoặc thiết bị cầm tay cá nhân. Bởi vì sản phẩm của nền giáo dục 4.0 hướng đến việc không phải chỉ đào tạo ra những lao động lành nghề, công nhân trí thức, mà nền giáo dục đó phải đào tạo ra những người sáng tạo và sáng nghiệp. Qua cách giáo dục tiếng Anh thời đại 4.0, người học sẽ nhận được sự quan tâm tích cực từ người dạy nhiều hơn, sự tương tác đa dạng hơn, tự nhiên hơn và nhanh chóng, kịp thời hơn. Khi xu hướng này phát triển và chạm tới khái niệm 4.0, dưới góc độ quản trị, mô hình tiếng Anh thời đại 4.0 đang làm cho người dạy sẽ trở thành một nốt trung chuyển và thẩm định giữa hàng triệu luồng thông tin khác nhau. Mặc dù tần suất tương tác giữa giáo viên và học sinh giảm xuống, nhưng đầu mối liên kết giữa học sinh và giáo viên vẫn quan trọng, vẫn ảnh hưởng tới chất lượng giáo dục như mô hình cũ. Bằng cách nhìn lại sự phát triển của các giải pháp công nghệ và sự ảnh hưởng của công nghệ tới đời sống xã hội. Phải từng bước hoàn thiện quy trình chuẩn hóa, giáo viên cần tăng cường giao lưu với giáo viên nước ngoài, nâng cao kỹ năng, chia sẻ kinh nghiệm giảng dạy. Cũng lưu ý đến nguồn học liệu mở, học liệu số hóa để mọi người có thể linh hoạt học mọi lúc, bên cạnh đó cần phát triển một hệ thống khảo thí chuẩn, có thể kiểm tra trình độ Anh ngữ chính xác, đồng đều, tránh tình trạng mỗi bên một kiểu như hiện nay. Như vậy, để trở thành một giảng viên giảng dạy tiếng Anh thì họ cần phải có hội đủ 3 yếu tố: Thành thạo trong việc sử dụng công nghệ

thông tin, phải có kỹ năng mềm và năng lực sử dụng tiếng Anh như người bản xứ.

4. Kết luận

Để hiệu quả đào tạo tiếng Anh đáp ứng được yêu cầu của xã hội 4.0, chúng ta phải kịp thời thay đổi mạnh mẽ từ chính sách vĩ mô, những quan niệm, triết lý, chủ trương, đường lối và những hành động cụ thể đến từ các cấp, các ngành và đặc biệt là những nhà giáo trong lĩnh vực tiếng Anh. Muốn như vậy, các cơ sở giáo dục và đào tạo phải sớm xây dựng cho mình một mô hình trường học thông minh gắn với cơ chế quản trị thông minh và chương trình đào tạo thông minh theo cách tiên tiến nhất thì mới thích ứng được với yêu cầu của nền công nghiệp thông minh hiện nay. Trong đó, phải xem tiếng Anh như là chìa khóa dẫn đến sự thành công vượt bậc cho các thế hệ công dân toàn cầu, thế hệ lao động vàng của Đất nước. Chính vì lý do đó, xây dựng một chương trình đào tạo tiếng Anh có hiệu quả sẽ góp phần thực hiện thành công chủ trương hội nhập sâu rộng trên mọi lĩnh vực của thế giới trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 là hết sức cần thiết. Muốn vậy, chúng ta phải có mô hình nhà trường thông minh, chương trình đào tạo tiếng Anh thông minh, con người tham gia vào chuỗi quá trình giáo dục và đào tạo tiếng Anh cũng phải thông minh. Đặc biệt, phải xây dựng được một câu lạc bộ nói tiếng Anh thực sự xứng tầm và mang lại nhiều giá trị đích thực cho những ai có nhu cầu học và sử dụng tiếng Anh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Ajay Agrawal, Avi Goldfarb, Joshua Gans, Sách "AI Trong Cuộc Cách Mạng Công Nghệ 4.0", Đào Lại dịch, Nhà Xuất Bản Lao động;

[2] Alistair Nolan, Enabling the Next Production Revolution: Implications for Policy, chuyên gia Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế OECD, báo cáo mời tại Hội nghị Việt Nam học, 12.2016.

[3] Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư bối cảnh, các xu hướng lớn và những sản phẩm điển hình, Tạp chí Tự động hóa ngày nay, 5/2016;

[3] Design Principles for Industrie 4.0 Scenarios, Hermann, Pentek, Otto, 2015;

[4] Klaus Schwab, “The Fourth Industrial Revolution”, Viện Khoa học Pháp (2016);

[5] Klaus Schwab, Sách “Định hình cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4”, Diễn đàn kinh tế thế giới, Viện Khoa học Pháp (2016);

[6] Nguồn: World Economic Forum. 2016. “The Future of Jobs: Employment, Skills, and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution” (Diễn đàn kinh tế thế giới “Tương lai của công việc: Việc làm, kỹ năng và chiến lược phát triển lực lượng lao động phục vụ cho Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư”. Tháng 1 năm 2016);

[7] Ene, E. (2013 b). Công nghệ và ngôn ngữ chuyên ngành. *Bách khoa toàn thư của Ngôn ngữ học ứng dụng*. (Cuốn 9, trang 5760-5773). Nhà XB Wiley-Blackwell, Malden, MA.

[8] Fernández Toledo, P. (2002). Công nghệ mới và biến thể thể loại. Các tài liệu in ấn và điện tử trong các khóa học ESP giáo dục đại học. Tạp chí quốc tế về nghiên cứu tiếng Anh, 7 (1), 251-268.

[9] Godwin-Jones, R. (2012). Công nghệ mới: Thách thức bá quyền trong học tập trực tuyến. *Học Ngôn ngữ & Công nghệ*, 16 (2), 4-13.

[10] MacLoughlin (biên soạn), *Học Trực tuyến dựa trên Web 2.0: Áp dụng Tin học xã hội cho Giáo dục Đại học* (trang 209-227).

[11]<http://ngoainguquocgia.moet.gov.vn/tin-tuc/p/toa-dam-ve-giai-phap-nang-cao-chat-luong-day-va-hoc-ngoai-ngu-trong-he-thong-giao-duc-quoc-dan-344>.

[12]<https://tuoitre.vn/ung-dung-cong-nghe-vao-giang-day-tieng-anh-trong-thoi-dai-40-20190719143912487.htm>.

[13]<https://tienganhtongluc.com/6-ky-nang-thiet-yeu-trong-cach-mang-cong-nghe-4-0/>.